

Tidsskrifter

I England og Skottland er der i alt syv Rudolf Steinerskoler. Tre av dem forer elevene frem like fra 1. til 12. klasse (med eksamen som gir adgang til universitetene) . De fire andre mangler ennå de overste klassene, men vil antagelig om noen år være fullt utviklet. Disse syv skoler er forenet i et forbund (The Rudolf Steiner Educational Association) , som utgir det pedagogiske tidsskrift "Child and Man" med H. L. Hetherington som redaktor. (Det har fire numre pr. år, og abonnement kan bestilles i Rudolf Steiner Bookshop, 35 Park Road, London, N. W. 1. - Pris 6 sh. 6 d. pr. år.)

Av innholdet i årgang 1956 vil vi særlig nevne en artikkel om religionsundervisning av L. F. Edmunds, en av de bærende krefter i Rudolf Steiner-skolebevegelsen i England. Han har i mange år vært lærer, særlig i de overste klassene, ved den eldste og største av disse skoler, "Michael Hall" i Sussex, og gjorde i vinter dessuten en stor innsats ved lærerseminaret sammesteds.

Denne artikkel er ikke noe isolert "skrivebordsprodukt" med uttenkte teorier om hvorledes undervisningen burde være, men en moden frukt av årelang erfaring og kamp med de problemer som i særlig høy grad oppstår omkring religionsundervisningen, fordi dette område så ofte blir forurenset av fastlåste, dogmatiske forestillinger og uklare emosjoner.

Edmunds viser hvorledes religionsundervisningen egentlig kan gjennomtrenge hvert eneste fag, fordi alle områder kan bli gjenoppdaget og sett med nye øyne i lys av den religiøse erfaring, slik at det forer til en rent menneskelig individuell vekst.

Vidar Skolen (Duntzfelts Alle 8, Hellerup, Danmark) utgir tidsskriftet "Opdragelse" med tonumre hvert år (abonnement kr. 3, 50 pr. år) .

I siste nummer har Henning Andersen en innholdsrik artikkel om "kausaltitet". På en overraskende, både logisk og fantasifull måte følger han problemet "kausaltitet" opp gjennom barnets alderstrinn fra småbarns årene til fysikkundervisningen like for overgangsalderen. Henning Andersen viser hvorledes "kausaltiteten" (årsak/virkning) er tilstede på alle de trinn hvor den ennå ikke kommer frem som begrep, som årsakslov. Nettopp fordi han først har skildret så utførlig hele den tid hvor "kausaltiteten" ennå virker i et omfattende, levende bilde, kommer betydningen av det første rene fysikalske eksperiment så klart frem:

"Dette øjeblik må forberedes, det må være et af skoletidens mest høytidelige, da må årsagsloven for første gang træde frem for eleverne i al sin nogenhed, d.v.s. i al sin tankeklarhed, forsøgsredskaberne må være så forenklede, at tænkningen kan subtrahere dem fra selve loven, som må være uafhængig af alle omgivelser, også af læreren. Han må for første gang så at sige sætte sig ned blandt eleverne og lade tanken indtage sin plads. Hidtil har eleverne egentlig kun spurgt om, hvad han synes om tanken, nu har de behov for at se selve tanken. "

I Tyskland er der 25 Rudolf Steinerskoler, og de fleste av dem forer elevene helt frem til eksamen artium (Abitur). De er forenet i "Bund der Waldorfschulen" og utgir tidsskriftet "Erziehungskunst" (Oppdragelseskunst), som utkommet en gang hver måned. (Abonnement bestilles hos Verlag Freies Geistesleben, Stuttgart-O, Fraasstrasse 4. Pris: 12 D. M. pr. år.)

Redaktoren dr. Helmut von Kügelgen har mange og gode kilder å ose av, og tidsskriftet er derfor blitt litt av en funngrube for pedagogisk verdigfullt stoff. Et dobbeltnummer for mai-juni i år var helt viet eurytmien og dens funksjon i skolene. - Den kjente botaniker og lærer dr. Gerbert Gromann har i flere numre i år bidradd med en rekke karakteristiske barndomserindringer. De er så anskuelige og livsfriske at de forer oss rett inn i barndommens land. Og det er jo den vei enhver lærer bor gå hver eneste dag, når han forbereder seg til undervisningen neste dag. Hvorledes skulde han for eksempel kunne undervise annenklassinger, hvis han ikke kjenner seg selv fra den tid han gikk i annen klasse?

I denne årgang, (den tyvende) , er der dessuten en morsom debatt om problemet "lekser". Den er ennå ikke avsluttet, og der har allerede vært flere gode innlegg både fra lærere og foreldre, for eksempel en særlig realistisk artikkel av en mor (med lang erfaring fra 13 barns skolegang) , som blant annet åpenhertig forteller at hun alltid har vært meget spent på om hun regnet barnas regnestykker riktig.

I Holland utgir lærerne ved de syv Rudolf Steinerskoler et felles sosial-pedagogisk tidsskrift "Vrije opvoedkunst" (Fri oppdragelseskunst) med Mr. A. C. Henny som redaktor. Det utkommer seks ganger i året. (Abonnement kan bestilles i tidsskriftets ekspedisjon: Bergstraat, 25, Den Haag. Pris: 5 gylde pr. år.)

Et særpreget ved dette tidsskrift, som nu er kommet til sin 19. årgang, er den sterke vekt der alltid legges på

den sosiale side av oppdragelse og undervisning, både i klassene og i skolene, men også like meget i de voksnes samfunn som helhet. Hvorledes skal undervisning og oppdragelse av barn kunne fornyes, hvis ikke de voksne selv er villige til å komme i stopeskjeen for stadig på nytt å bli smeltet om og å smelte seg selv om til et mer duelig organ for det større fellesskap man lever i? De voksnes selvoppdragelse er forutsetning for en fruktbar barneoppdragelse.

For to år siden ble der i Rotterdam opprettet et nytt offentlig pedagogisk institutt for omskolering av lærere. En av de faste medarbeidere i tidsskriftet "Vrije opvoedkunst", professor dr. B. C. J. Lievegoed, ble oppfordret til å lede instituttet, og han var straks villig til å nå i gang med dette viktige og meget vanskelige arbeid på grunnlag av sin årelange erfaring i Rudolf Steinerskole-pedagogikk.

Det eldste pedagogiske tidsskrift i Rudolf Steinerskole-bevegelsen er "Die Menschenschule", som ble grunnlagt av Conrad Englert, og som nu er kommet til sin 30. årgang. - Det utkommer en gang hver måned. (Abonnement bestilles hos R. G. Zbinden & Co., St. Albanvorstadt 16, Basel, Post-checkkonto V 1135. Pris: 15 Sv. Fr. pr. år) .

I dette tidsskrifts årganger finner man de fleste av Rudolf Steiners pedagogiske foredrag og taler. En serie av notater og stenogrammet fra læremoter hvor Rudolf Steiner var tilstede er også blitt trykt her..

Førsteutgave:

Mennesket, Bergen, 1956/4

www.joergensmit.org er webbadressen til material av og om Jørgen Smit.
Biografisk material, utgivelser, foredrag, arbeidsplasser o.s.v. utgitt av Rembert Biemond